

- Forrige lørdag advarte Frps leder Siv Jensen mot «snik-islamisering».
- Ifølge henne har sharialovene overtatt i bydelen Rosengård i Malmö.
- Politikere i Norge og Sverige reagerte kraftig.
- I går gikk Frp kraftig frem på en meningsmåling.

Jawad Al-Dyraki fra Irak liker ayatollah Khomeini og har latt ham bli det første besøkende møter i leiligheten i Rosengård. Seksbarnsfaren har vært arbeidsløs i seks år og drømmer om sin første faste jobb.

Rosengård: Ute ser det ut som en vanlig bydel. Inne bor mennesker som aldri har meldt seg inn i det svenske samfunnet.

– Skriv om rosene, ikke bare tornene, ber bydelsguide Emine.

tekst
OLGA
STOKKE

tekst
HILDE
LUNDGAARD

foto
CARL MARTIN
NORDBY

Aftenposten i Malmö

– Det ser ikke ut som noen ghetto, gjør det vel? Nesten triumferende viser bydelsguide Emine rundt i Rosengård, ti minutters busstur fra Malmö sentrum. Hun liker åpenbart å kunne by på velholdte boligblokker mellom rause grøntområder, der hver minste sigarettneip raskt blir fjernet. Som så mange andre er hun lut lei katastrofestempelet på hjemstedet.

Men tegnene på katastrofe er vanskelig å overse på stedet der hundrevis av

millioner har vært pøst inn for å bedre forholdene:

- I deler av bydelen er ni av ti uten arbeid.
- Elevene har landets desidert dårligste karakterer.
- I mange leiligheter bor det opp til ti mennesker på tre rom.
- I perioder har brannfolk og ambulanser nektet å gå inn i enkelte områder uten politieskorte.
- Stadig fylles det på med nye flyktninger direkte fra krigssoner.

Helt uten hjelp fra Frp-leder Siv Jensen har svenske forskere, politikere og journalister i årevis prøvd å stille diagnosen på området som ble bygget for å gi svensk arbeiderklasse verdige boforhold – men endte som selve symbolet på feilslått integrering av flyktninger og innvandrere.

– Kan dere ikke skrive om rosene, ikke tornene, ber Emine, og skryter av planer om ny stadion, park og kjøpesenter.

– Det er så mye som er bra. Vi sliter bare med trangboddhet, arbeidsløshet og segregeringen.

Parallelt samfunn. I Nordens mest innvandrertette bydel, der ni av ti har utenlandsk opprinnelse, kan man leve et helt liv uten å forholde seg til det svensktalende samfunnet. Her finnes leger, advokater og banksystemer på andre språk. På kjøpesenteret heter butikkene «Anatolia fashion» og «Dafta guld». Systembolaget (polet) har forlenget takket for seg.

Blokkområdet Herrgården er Rosengårds desiderte skyggeside. Norske Acta eier en stor del av de nedslitte blokkene, der sopp og kakerlakker har plaget beboerne i årevis. Her bor Mohamed (14) fra Irak. Det var her det smalt i desember

Fortsetter neste side >>

Abshir Mohammed Ali har endelig fått seg jobb og kjøper pizza til kusinen Keisha for penger han har tjent selv.

«Mange her gidder ikke jobbe. Hvorfor skal du

«Fortsetter fra forrige side

– igjen. Politiet kastet ut ungdom som hadde okkupert en nedlagt moské i kjelleren i blokken til Mohamed. Bydelen eksploderte. Mellom boligblokker og lekestativer kastet ungdom stein og hjemmelagde bomber mot politiet. I flere dager raste opplytene. Bråkmakere fra hele distriktet hev seg på.

– Jeg kastet stein, jeg også. Det var full krig, forteller Mohamed.

Over moskeen, som nå er blokkert med fem containere, er det sotflekker på veggen. Utenfor ligger restene av et nedbrent telt og en sofa. Bak gardinene satt Mohameds mamma. Men hun var ikke redd.

– Hun er vant til bråk, sier Mohamed, som nylig har begynt på skole i en annen bydel.

– Der går det svensker også. Det er roligere, og jeg lærer mye mer.

Tøff som Pippi. Somaliske Abshir Mohammed Ali var i to år en av de svært mange arbeidsledige i Rosengård. Men når han nå skal kjøpe pizza i kebabsjappa Kitchen Kings sammen med kusinen Keisha (4), betaler han med penger han har tjent selv. Etter utallige søknader, fikk han jobb som gartner.

«Når vi forteller at vi er fra Rosengård, blir folk redd. Rosengård får alltid skylden.»

Adnan

Rosengård

Bydel i Malmø. 23 000 innbyggere, hvorav ca. 8000 barn og unge.

86 prosent har innvandrerbakgrunn. **Arbeidsledigheten** er skyhøy, fra 60–85 prosent.

Aftenposten fakta

– Du må kjempe, vet du, aldri gi deg, smiler han, og peker på Pippi Langstrømpe-dukken kusinen presser mot kroppen.

– Man må være like tøff som Pippi! Selv er han tøff nok til å melde følgende: – Mange her gidder ikke jobbe. Hvorfor skal du det når du får like mye i stønad og barnetrygd?

I en kakerlakkinvadert leilighet i Herrgården har seksbarnsar Jawad Al-Dyra-ki levd på trygd i seks år. Han har aldri vært i fast jobb, men fnyser av at det skyldes latskap.

– Jeg har søkt masse jobber, men det er kjempevanskelig for oss. Jeg trives ikke når jeg ikke jobber, sier han og raper sin største drøm: Å jobbe.

Sosialantropologen Aje Carlborn har både bodd og forsket i Rosengård. Han oppfant begrepet «stønadsghetto» og betegner bydelen som et sted man lærer opp til å leve på bidrag.

– Det passiviserer jo og hindrer integrering. Det vil vi hverken erkjenne eller diskutere i Sverige.

Arabere best. Men ikke alle i Rosengård ønsker mer kontakt med Sverige utenfor. I stuen i en av de andre leilighetene i Herrgården, også de med orkester-

plass til opplytene før jul, sitter tre hjablaklede tenåringssøstre. Her har de bodd i ti år.

– Vi savner ikke svenske skolekameraer. Vi synes det er best med arabere.

Dottrene i familien Al-Mansouri vil hverken ha navn eller bilde i avisen, og spretter opp fra den beige skinnsalongen når fotografen løfter kameraet. Men de forteller åpent om hverdagen, kjemisk fri for «riktige svensker», som de innflyttet noen oppganger før jul, slipper de nå også andre nasjonaliteter i nærheten.

– Før hadde vi både albanere, somalere og sigøynere i oppgangen. Her bor det bare arabere. Det er mye bedre, her kjenner vi alle, sier far Tahir, som i tillegg er lykkelig over å ha sluppet en leilighet med mugg, fuktskader og kakerlakker både i senger, på vegger og i matkapp.

TV-en står sentralt i stua, og en parabolantenne på verandaen gir tilgang til 75 arabiske kanaler. Far er godt oppdatert på situasjonen i hjemlandet Irak. Men hadde ikke fått med seg ukens store begivenhet i Sverige, kronprinsesse Victorias forlovelse.

Følsomt tema. Den manglende integreringen har de fleste etter hvert erkjent. Den såkalte «islamfrågan» er et langt mer betent tema som få vil ta i: Hvordan konservative muslimer opptrer som «tankepoliti» for å regulere folks, i særdeleshet kvinners liv, bort fra alt svensk. At gutter og jenter ikke kan leke eller ha svømming sammen, jenter presses til å gå med hijab og at vold og tvang er en del av barneoppdragelsen.

En fersk rapport fra Forsvarshøgskolan peker på slike tendenser, og er høylytt omfavnet av Siv Jensen. Kritikken

mot rapporten har derimot vært massiv fra flere forskere og lokalpolitikere.

Journalist og forfatter Lars Åberg har fulgt Rosengård tett i 20 år, og forstår ikke oppstusset.

– Jeg skrev om tankepolitiet allerede for fem år siden, men fikk smekk på fingrene. At alt dette forekommer er vel kjent. Men også denne rapporten blir avfeid, så slipper vi å prate om det følsomme islamspørsmålet nå også, sier han.

Ali Ibrahim er Sveriges eneste kommunalt ansatte imam. Hans jobb er å være bindeledd mellom muslimske foreldre og et samfunn de ofte hverken forstår eller vet noe om. Han prøver å hjelpe foreldrene til å finne balansen mellom svenske verdier og det strenge livet hjemme.

– Noen lytter. Andre tviholder på tradisjonen og tvangsgifter barna med søskenbarn, fastslår han.

Urettferdig behandling. Ved PC-ene på fritidsklubben går kameratgjengen fra Libanon og Palestina gjerne rett inn i «islamfrågan», etter at de fuisende har fått lukket ned bilder av nakne blondiner.

– Når lillesøsteren min blir stor kommer hun til å gå med hijab, sier Adnan (15).

– Hun kan velge selv. Men jentene er oppdratt sånn at de skjønner de skal gjøre det. Vi trenger ikke tvinge dem.

Guttene er enige om at jenter som ikke bruker hijab, også kan være gode muslimer.

– Men noen som er tvunget til å bruke det, kan likevel være hvor, supplerer Hussam (15).

Det de helst vil snakke om er hvor urettferdig Rosengård alltid blir behandlet.

Diabaté DIALY MORY, bedre kjent som Dallas, har vært boksetrener og fritidsleder i Rosengård i 40 år. Han mener ungdommene må slå rot i Sverige og nærme seg det svenske. Armin Sapcanin mener at han er en super trener.

På fritidsklubben snakker kameratene Adnan, Hussam, Jafar og Abbed varmt om bydelen sin. Men selv om de har tilbrakt hele livet i Sverige, oppgir de Palestina som hjemlandet.

Takket være parabolantenner tar beboerne inn utallige utenlandske kanaler. De er mindre opptatt av det som skjer i Sverige.

det når du får like mye i stønad og barnetrygd?»

Abshir Mohammed Ali

– Alle hater oss. Også politiet, sier Hussam.

Den kvelden opptøyene startet hadde han pyntet seg. Skulle egentlig i bryllup. Kom bare forbi da en politimann dyttet til ham så han falt og de fine klærne ble møkkete.

– Jeg ble sint og begynte å kastet stein jeg også, sier han.

– Når vi forteller at vi er fra Rosengård, blir folk redde. Rosengård får alltid skylden. Hadde dette skjedd i Malmö, hadde det ikke blitt så stort i mediene, supplerer Adnan.

Flyttet tilbake. På slaget ni stenger fritidsklubben, og kompisene ramler ut i det nesten øde boområdet. De skal skynde seg hjem og se Rosengårds største stolthet, Zlatan, spille kamp. Et «riktig svensk» middelaldrende par triller en sykkel langs den folketomme gangveien i

retning bydelens villaområde. Tidligere bydelsordfører Bjørn Gudmundsson og kona er på vei hjem fra årsmøtet i Rosengård Socialdemokrater. Den sittende ordføreren var ikke til stede. Han møter Siv Jensen i TV-debatt i Göteborg.

Gudmundsson vokste opp i Rosengård på 70-tallet. Da han og kona fant et fint hus og flyttet tilbake, spurte folk dem vantro hvordan de våget.

– Du bor et sted, og hele omverdenen mener noe om det. Oss kan de spytt på. Man glemmer at det handler om menneskers hverdag, sier Gudmundsson. Han mener de store sosiale problemene, spesielt arbeidsløsheten er den store politiske utfordringen.

Slagkraftig optimist. I vestibyen i sportshallen sitter en som ikke er redd for å si ting som de er. En jevn strøm av unge gutter kommer bortom og håndhil-

ser høflig på boksetrener «Dallas» før de går i garderoben for å skifte. Diabaté DIALY MORY har i 40 år vært en tøff, men trygg voksenperson for flere generasjoner Rosengård-ungdom. Han er bekymret for rotløsheten og isolasjonen de opplever. At foreldrene stadig sier de skal reise «hjem».

– Barna får ingen følelse av å høre til. Når du tenker at du ikke skal bli her, blir du likegyldig, sier Dallas, som stadig presser på for større kontakt med det svenske.

– Når du bor i et land og aldri har vært hjemme hos en som bor her, hvordan skal du da vite hvordan de har det, spør

han og forteller om barn som får sine første svenske venner på gymnaset. Overrasket betror de ham hvor hyggelige svenskene er.

«Dallas» er likevel optimist. Han er sikker på at neste generasjon kommer til å finne veien inn i samfunnet.

Bydelssjef Eva Alterbeck gjør sitt beste for at håpet til Dallas skal gå i oppfyllelse. Men hun innrømmer at jobben er svært krevende.

– **Jeg vet faktisk ikke hvordan vi skal løse det. Hadde jeg hatt svaret, ville jeg fått Nobels fredspris.**

hilde.lundgaard@aftenposten.no
olga.stokke@aftenposten.no

«Her bor det bare arabere. Det er mye bedre, her kjenner vi alle.»

Tahir

GEORG JENSEN
DAMASK
www.damask.dk

Gammel tradisjon,
ny design

Nå introduserer vi GEORG JENSEN DAMASK hos DUXIANA og kan tilby en fantastisk kolleksjon av sengetøy, frotté og annet tilbehør i klassisk design. Sengetøyet fra GEORG JENSEN DAMASK er vevd i fineste egyptisk bomull av ypperste kvalitet, noe som gir deg en behagelig komfort og som gir soverommet et eksklusivt preg.

Velkommen til DUXIANA og la deg inspirere!

DUXIANA®
ADVANCED TECHNOLOGY IN SLEEPING

Spesialbutikker for DUX i Oslo, www.duxiana.com
Skøyen: Drammensveien 126 b, 0277 OSLO Tel 22 04 99 99
Vika: Haakon VII gate 2, 0161 OSLO Tel 22 83 22 12